

יותר קל אם ידחו את ערעורנו, לצטור — לא. כעבור שבוע בא מפנה נוסף. פסק בית הדין המחוזי, בערעור: שוטר נמצא נשקע 24 שעות ביממה בין אם הוא במדינה או בלא מדים.

משטרה

"המעגל"

השבוע חל שנוי חשוב בצמרת המשטרה: ראש המחלקה הפלילית יהודה פראג, הועבר לתפקיד מפקד חטיבת חופים וגבולות. לגבי האיש הפשוט זוהי ידיעה חשובה פחות או יותר, הכל בהתאם לענין. אולם בין קציני המשטרה הגבוהים רבה המתיחות: מי יבוא במקום מי? העברת קצין אחד גוררת אחר ריה שינויים במתכונת המעגל: על כל מקום שנחסם מתפנה מקום אחר. כמובן שרבים הנתושים וגדולה המתיחות.

אחד נכנס ואחד יוצא. השבוע נתפרסמו הפרטים המלאים: במקומו של יהודה פראג נתמנה ס. מ. מ. אפרים הופשטטר הצעיר והבלונדי, שעשה קריירה מסחררת. תוך השנתיים האחרונות, במקומו של הופשטטר, כראש המחלקה לזהוי וחקר, נתמנה ס. מ. מ. אריה שור, שנתפרסם בזמנו במשרד סט טריפוס, ולאז דוקא לשבח. אז הועבר שור למקומו של ס. מ. מ. ידן פרומקין, לראשות מחלקת האפסלציה. פרומקין, שהיה זמן מסוים נציג בתי זיונות לא הצליח לקבל תפקיד זה באופן קבוע, נכנס השבוע בחזרה לתפקידו הישן. הוצא הוא ראש חטיבת חופים וגבולות, איצור שפי, שקרנו ירדה, כנראה, מאז שביית הימאים. שפי מונה לסגן מנהל בתי הסוהר, תפקיד אדמיניסטרטיבי גידא ללא כל שייכות למשטרה ישראל.

התחייך השבוע סמל משטרה ותיק, אחד הצופים המרותקים לאתור מחול המועד: טוב לפחות שדאגות אלה אינן נופלות מסלול קי.

ארגונים

סוסים וגבינה

ידי התופרות היו מלאות עבודה. לקראת המאורע הגדול עמלו להכין בעוד מועד את השמלות לעשרות נשות החברה הגבוהה. אותה שעה עמלו אותן הנשים עצמן להכין את המאורע שנקבע תחילה לחנוכה, הוקדם במפתיע בכמה חודשים כדי לנצל את נוכחותו של אירועיג מילר, שישא הסתדרות ציוני אמריקני. שוק האסוף של ארגון נשים ציוניות כלליות (ראשי החיבות מצטרפות לאנצ'ן, השם המסורתי של החייל האוסטראלי).

לרבים (ובעיקר לרבות) היתה זו הזדמנות ראשונה לסקור את הבניין החדש של

הארץ

שחיה חפשיה וחזה ל-50 מטר לילדים עד גיל 144. (הארץ) אהרן זן, נתניה ילדותיות שניה, ראש הממשלה המוריר את נ. גולדמן. (ידיעות אחרונות) שלום גינצברג (גבעתיים) באס או בריטון? לעת עתה אין כל ידיעה על מקום המצאו של 800 ילדי בית החנוך בגבעת עליה. (אמר) מתתיהו גרינבלט, רעננה בנימין נוב, ירושלים המצאם, בלי ספק. רפאל הלפרין, מפתח חגופות ומר ישראל המקצועי... (העולם הזה) חיים יהודה, תל-אביב קורס לרזון.

ציוני אמריקה, בית יפה ומרווח אך חסר כל חידושים אדריכליים. גם מוצגי השוק לא היו מפתיעים במיוחד: בובות וסוסים על גלגלים, מרבדים ושאר המוצגים אשר נשים תרצות יכולות להכין אותם. אלא שמסמל הערב לא היו מוצגי התוצרת המקומית. הקהל הצטופף מסביב לדלפק אחד, שנשא סחורה בלתי-אמנותית ביותר: עריי

* משרד המשטרה סחולץ לשניים: משרד סרת ישראל (בפקוד המפקח הכללי יחזקאל סרה) ומחלקת בתי הסוהר. אין כל קשר בין שתי החטיבות, גם המדים והתפקידים שונים לגמרי.

"מיוחד" או "מיותר" — היא לא יכולה להבין חיוך בדיוק. האפתחה הראשונה באה כאשר ישבו בני המשפחה לארוחת הערב: הביצה השלוקה שהוגשה לבעל הכילה קורטוב של נוול רירי מתחת לקליפה. גם טעמה היה משונה במקצת. האשה מיהרה לפתוח את הביצה השנייה והשלישית — בסך הכל: 120 אפתעות בלי חן נעימות ביותר.

או נתעורר חושה הבלשי של המשפחה. הוחלט כי למלה "מיוחד" או "מיותר" הן מסתוריות קשר עם מצב הביצה. לכן, מיד בצאתו לעבודה בבוקר, פנה הבעל למרכז תנובה. "האם אתם חותמים "מיוחד" או "מיותר" על ביצים?" הוא שאל את הפקיד. "כן", היתה התשובה. "חותמים "מיוחד" על ביצים המיועדות לדגירה. הן לא לאכילה". האיש עזב את המשרד רק חצי מרצה: רק חצי הראשון של תשובת הפקיד הכילה חידוש בשבילו.

הווי

הפתחה בבית קפה

הלקוח שנכנס לבית הקפה במרכז הכרמל, חיפה, לא היה שונה מרובות לקוחות הנכנסים מדי יום לבתי קפה בכל רחבי הארץ: הוא רק ביקש כוס תה וצונצונת לבנייה. גם בית הקפה לא היה שונה בהרבה משאר בתי הקפה בארץ. היום היה חם והלקוח לגם מן התה, הווי בשקט.

סלח לי אדוני! שמע קול מגומס פונה אליו. בניב גרמני טהור. "אולי אתה רוצה לעבור לגן? שם יותר נעים." ובעוד הלקוח מתקשה להחליט, נטל המלצר האדיב את כוס התה והלבנייה, הניחם על שולחן מוצל בגן. הלקוח כמעט נפל מכסאו מרוב הפתעה: זה קרוב לשלשים שנה שהוא חי בארץ וטרם נתקל באדיבות כזו. על כל פנים, לא מצד מלצר בבית קפה. הוא התבונן במלצר, אדם בעל קומה בינונית, פנים קמוטות, שער שחור, ביקש לדעת עליו כמה פרטים. המלצר סייר פר לו כי שמו יצחק בילובסקי, ליד ליפציג, חניך אוניברסיטת יינה, עלה ארצה ב-1933. סוד אדיבותו: עד לפני ארבעה חודשים עסק במקצוע מכובד ביותר. מסכות שונות עבר למלצרות.

"אדוני יסלח לי אם אינני עדיין מלצר מושלם." ביקש מן הלקוח בצניעות. "לך לכשתהיה כבר מלצר ישראלי של ממש ימצאו דברים רבים עליהם יהיה לסלוח לך."

כישוף הבנות

מה, גולד? מה גולד? שאלו 75 חברי קבוצת זאת יורעאל במתיחות. התשובה התמהמהה. כשניטנה לבסוף, גרמה לדכאון כללי. גולדה בת.



יצחק בילובסקי מלצר בלתי מלצר

אין זאת אומרת שאנשי קבוצת יורעאל — שהם כולם ארצישראליים, — שנאמרים בנות. להיפך, אולם בקבוצה הסכו קבנות קלה. מאז נוסדה ע"י קבוצת משותרי הגורד הראשון של הפלמ"ח לפני 4 שנים, נולדו בה 7 בנות. לא נולד אף בן אחד. הבחורים — כולם בריאים וחסונים — הסתכלו איש ברעהו, תמהו לסיבת התופעה. הרבה תיאוריות הושמעו, אולם רק אחת התקבלה על הדעת: מעיין יורעאל, המספק את המים לקבוצה, הוא מכושף.

בלבד. הוא אינו שותף לרכוש העירייה, אך נו יכול להחליט מאומה בכוח זה ללא הבעת לים האמיתיים. ההמשך היה מעצב: באחד מימי השבוע שעבר, בשעה 8.30 בבוקר, הופיעו בחצר בית הספר הכללי בגבעת עליה מאות ילדים מבית החנוך, ללא תיקיהם, אך בלויית אלהותיהם, פרצו דרך המרפסת אל תוך הבנין, השביתו את הלימודים תוך לכלוך הקירות, הפגינו בצורה זו את רוגזם. המשטרה שהופיעה, הסתלקה לאחר זמן קצר, כי חן שברגיל אינה מתערבת בסכסוכי עבר. זה ושכיתות שקטות. מאידך נתגלו הילדים השובתים ככת חשוב באותו מעמד. סינן עתה נאי צעיר: "אילו נדחה המשפט הציבורי נגד הער העברי ל-48 שעות, היה לסניגור עצמאי מצויין."

אלימות

פוגרים יהודי

המיסיון הצרפתי סינטיז-סוף, ברחוב 4 ביפה, עמד לפני ארבע שנים בפני בעיה קשה: תלמידיו הערביים עזבו את העיר.



האורחות בשוק ארגון נשים ציוניות-כלליות סחורה בלתי אמנותית

השאירו את המוסד ריק. הפתרון היה ברור: המציאות החדשה: ויתור על הוראת הדת והנוצרי, לימוד השפה העברית, רכישת תלמידים יהודיים.

כיום לומדים כמאתיים ילדים יהודיים, רובם בני משפחות עולי ציראק שהתקשו בבתי הספר העממיים, לא עיכלו את השינוי המהיר בין המתון שהורגלו אליו לבין הדי סוער שבבית הספר העברי.

תפקידו של האח אירליד ויאלה במוסד לא הצטמצם בהוראה בלבד: הוא נהג לסייע במכונית המוסד את התלמידים מבתיים בבוקר, להחזירם לשם לאחר גמר הלימודים. כשבוע שעבר, כשחנתה המכונית ברחוב ירושלים, רמת גן, יצאו 50 בחורי-ישיבה הלומדים בבית הכנסת הסמוך, התנפלו על הכמר, הכוהו ללא רחמים, בין השאר, מרטו את שערות זקנו החד.

עוברים ושבים, סללו מפני המעשה, הפיידו את האח המוכה מהבריגונים, דאגו שהמכונית תמשיך את דרכה למשטרה. הרחוב נחלץ לשניים בדעותיו: חלקו האחד המך במלחמה במיסיון, חלקו השני טען ש"ישראל היא מדינה דמוקרטית". אך רובם בחלו בשיתפת האגרוף. בינתיים שלח האח ג'ארא, מנהלו הרזה והממושקף של המיסיון, מחאה חריפה ל-75 של כתובות: הוא חייקן, האומות המאורחות, וממשלת ישראל.

שוק שחור

האפרוחים לא נולדו

פניה של עקרת הבית קרנו מרוב נחת. זה עתה הביא בעלה 120 ביצים גדולות, עם התחמתן של תנובה עליהן. קניית זאת מ"מיטחמה" סיפר לה. היא מיהרה להכניס את הביצים למקרר. פן יפגע בהן החום. היא לא התעניינה ביותר במקור הביצים: זה נראה לה דבר חסר חשיבות. רק דבר אחד העסיק אותה: נוסף לחותמת הגדולה של תנובה, היתה טבועה גם מלה מסקרנת —

מה גדולה של מיצרכי מזון (חלב משומר, תה, גבינה ועוד) שנמכרו בזול הזול ובדי נדיבה. מקור המיצרכים היה לוטה ערפל. ההנחה המתקבלת ביותר על הדעת: סקרי פים אמריקאיים. למקטרגים היתה תשובה מוכנה: "מה יש? בשוק האמהות העובלות (שנתקיים לא מכבר) מכרו גם כן כל מיני מזונות שנמסרו להם על ידי המשטרה, ממחסן מזונות שהוחזק דמו על ידה..."

נוער

השובתים היו ילדים

כאשר שוחררה יפו והפכה לחלק מתל-אביב, קיבלו שני זרמי חינוך את הבניין הירקרק וההדור של בית הספר הנוצרי ל-שעבר בג'בליה, חלקוהו שוה בשוה: ה"קומה הראשונה — למורחי, הקומה השניה — לזרם העובדים, בעוד שני החדרים שב"קומה השלישית חולקו לשנים, חדר לכל זרם.

ברבות השנים גדל מחזור התלמידים של ה"חום השמאלי שנאלץ, כמו בשאר חלקי ה"



ארץ, ללמד במשמרת שניה. אחרי הצהריים, מנהל המוסד, אריה בוכנר, שלח בזמנו מכתב אל ד"ר אליהו מרון, מנהלה המנוח של מחלקת החינוך העירונית, שהכיל בקשה נמרצת לאכנס את תלמידי הזרם ה"ח"י" במקום אחר, לאפשר על ידי כך נוחיות בדי גימלית להמשך הלימודים. טען שהמצב ה"אבסורדי של שכנות זו, גורם קשיים עצומים, מוזיק.

העירייה הבטיחה להסדיר את הענין, אבל לא מהרה ביותר לממש את ההבטחה. ה"חוצאה: לפני התחלת לימודי השנה, כשי"ביו מספר התלמידים הצריך קיום משמרת שלישית, הלכו הורים אל סגן ראש העיר, ד"ר חיים לבנון, הזכירו לו שברחוב 229 נבנה בית ספר כללי, וזאת בתקופה של אי קיום ההבטחות להעביר תחילה את התלמידי דים הדתיים מבית הספר השמאלי. ראש העיר בפועל הבטיח להקים, מיד לאחר התגים, את הצריפים הדרושים לפינוי, הסביר כי המצב בבית הספר הכללי ה" גדול ביפו, המונה 1500 תלמידים, עמד במצבים קשים יותר, קיים שלש משמרות זה יותר משנה, קיבל בצדק בנין חדש בן שש כיתות בשכונה היפואית. ההורים קיבו לו את ההבטחה בסיפוק. אך עם תום התגים כשהצריפים עדיין לא הושלמו, החלו לוחצים על מחנכי בניהם לפנות אל משרד ה"חינוך הממשלתי, לפתור את הבעיה.

חומר מצויין. הברור שהתקיים בנוכחות נציגי שני הזרמים ובלי נוכחות נציגי ה"עירייה, בעלת הרכוש, נסתים בהחלטת ה"שר להרשות לכמה כיתות של בית החינוך להשתמש, בשעות אחר הצהריים, בחדרי בנין בית הספר הכללי, בו למדו כשלש מאות ילדי. משהופיע המורה עם תלמידיו, נאמר לו כי פקודה מפורשת מהעירייה צותה לסרב למסור את החדרים. טוענת העירייה: אין כל סמכות חוקית למשרד החינוך להחליט מה שהחליט. מורי רשת החינוך כפופים ב"עניי אדמיניסטרטיבי להוראות הרשבות המקומית, למשרד החינוך השפעה פדגוגית